

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5CdoR/3/2026
Identifikačné číslo spisu: 8723202606
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8723202606.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletú L. F., narodenú XX. R. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, dieťa matky Y. C., narodenej XX. R.W. XXXX, T., Y. W. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Behúňom, Poprad, Námestie sv. Egídia 44, a otca Ing. et. Ing. E. F., narodeného XX. R. XXXX, Q., Š. XXX/XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Pálfy Fabianovou, Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, za účasti Krajskej prokuratúry v Prešove, Prešov, Masarykova 16 a Úradu komisára pre deti, Bratislava, Odborárske námestie 3, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/75/2023, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. novembra 2025 sp. zn. 24CoPno/7/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. júla 2025 č. k. 15P/75/2023-562 návrh otca na zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti zamietol (I. výrok), návrh matky na zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti zamietol (II. výrok), zmenil rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 14P/145/2022-69 z 25. októbra 2022 v bode VII. v časti výživného tak, že otec sa zaväzuje prispievať na výživu mal. L. sumou 200 eur mesačne, počnúc dňom doručenia rozhodnutia osobe povinnej z výživného, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky (III. výrok), zaviazal otca prispievať na tvorbu úspor mal. dieťaťa sumou 200 eur mesačne, počnúc dňom doručenia rozhodnutia osobe povinnej z výživného, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca na osobitný účet mal. dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadia obaja rodičia (IV. výrok), vyslovil, že ostatné výroky rozsudku č. k. 14P/145/2022-69 z 25. októbra 2022 ostávajú nezmenené (V. výrok), uložil rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Poprad, Pavlovova 4375/11, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie vo vzťahu k mal. dieťaťu (VI. výrok), rozhodol, že Slovenská republika má nárok na náhradu trov za znalecké dokazovanie v rozsahu 100 % od oboch účastníkov konania (VII. výrok) a že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VIII. výrok).

2. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie matka aj otec. V priebehu odvolacieho konania matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletej sumou 400 eur mesačne k rukám matky, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 06. novembra 2025 sp. zn. 24CoPno/7/2025 nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: Dočasne zveruje mal. L. do osobnej starostlivosti matky (I. výrok). Otec je oprávnený stretávať sa s mal. L. v každom párnom týždni od štvrtka od 16.00 hod. do pondelka do 7.45 hod. a v každom nepárnom týždni od stredy od 16.00 hod. do piatku do 7.45 hod. Miestom odovzdania a prevzatia maloletej je školské zariadenie maloletej. V prípade, že maloletá nie je v školskom zariadení, je miestom odovzdania a prevzatia bydlisko matky maloletej. Mení sa rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 14P/145/2022-69 z 25. októbra 2022 vo výroku I. Úprava styku otca s maloletou počas Vianočných, Veľkonočných sviatkov a letných školských prázdnin bude realizovaná podľa výroku III. rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 14P/145/2022-69 z 25. októbra 2022 (II. výrok). Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/75/2023 (III. výrok).

3.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd skonštatoval, že z návrhu matky a z vykonaného šetrenia o aktuálnom stave vo výchovnom prostredí maloletej vyplývajú skutočnosti, ktoré osvedčujú nevyhnutnosť dočasného a bezodkladného autoritatívneho zásahu súdu neodkladným opatrením vo veci zverenia maloletej jednému z rodičov. Striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov považuje za preferovanú formu úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom po rozpade rodiny, avšak v danom prípade psychologický nátlak zo strany otca, ktorého existencia bola osvedčená, je natoľko závažného charakteru a v rozpore so záujmom dieťaťa, že je nevyhnutný zásah do pomerov a je potrebné prijať opatrenia na zabezpečenie minimálnej miery istoty a predvídateľnosti pre maloletú. Zároveň je potrebné, aby nebolo neprímeraným spôsobom zasiahnuté do výkonu rodičovských práv zo strany otca maloletej. Odvolací súd podporne vychádzal zo záverov znaleckého posudku, z ktorého vyplývajú isté pochybnosti, či otec maloletej v rámci svojich výchovných kompetencií a svojím prístupom neprekročil hranicu výchovných limitov vo vzťahu k maloletej a či jeho výchovný prístup je v najlepšom záujme maloletej. Vo vzťahu k návrhu matky na uloženie povinnosti otcovi platiť výživné na maloletú odvolací súd uviedol, že suma výživného určená rozsudkom Okresného súdu Poprad z 30. júla 2025 č. k. 15P/75/2023-562 je primeraná na úhradu nevyhnutných potrieb maloletej, a preto o vyživovacej povinnosti rodiča v nariadenom neodkladnom opatrení osobitne nerozhodoval. Zdôraznil, že v tomto rozsahu je rozsudok súdu prvej inštancie vykonateľný.

3.2. Odvolací súd rozhodol vo veci podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 362 CMP, čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5, § 24 ods. 5, § 28 ods. 1 písm. a), § 28 ods. 2 a § 36 ods. 1 Zákona o rodine.

4. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj ako „dovolaťel“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP. Podstatou dovolania bola námietka, že súdy nižších inštancií nerešpektovali názor dieťaťa, ktoré je dostatočne duševne vyspelé na to, aby si vedelo samo odôvodniť, prečo má záujem byť u otca. Odôvodnenie uznesenia, ktorým bolo dieťa zverené matke, je nedostatočné. Nie sú z neho jasné dôvody, pre ktoré odvolací súd zveril dieťa matke, ktorá dlhodobo vytvára pre dieťa nepriaznivé výchovné prostredie, vystavuje ho stresu a zaobchádzaniu, ktoré znižuje jeho dôstojnosť. Z odôvodnenia sa nedá zistiť, o čo odvolací súd oprel svoje rozhodnutie, z akých dôkazov vychádzal a akým spôsobom dôkazy hodnotil. Jeho rozhodnutie nie je preskúmateľné, narúša právnu istotu účastníkov konania a zároveň porušuje právo na spravodlivý proces. Skutočnosť, že otec preukázal, že dieťa je opakovane vystavované stresujúcemu správaniu sa matky, nevzal odvolací súd do úvahy. Rovnako sa nezaoberal ani tým, že dieťa je ohrozované na duševnom a fyzickom zdraví, keďže dlhodobo zažíva stresujúcu výchovu u matky. Matka nepreukázala a ani neosvedčila, že by bolo nevyhnutné zveriť maloletú práve jej. Podľa dovolateľa ide o osobu, ktorá k dieťaťu nemá citový vzťah a

ktorej zverení sa dieťa urputne bráni. Odvolací súd skúmal podmienky nevyhnutné na nariadenie neodkladného opatrenia formálne a povrchné. V dovolaní otec opísal konkrétne správanie sa matky voči maloletej, ktoré negatívne pôsobí na maloletú. Navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby ho zrušil v celom rozsahu, sám vo veci rozhodol a nariadil neodkladné opatrenie a zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť na maloletú výživné 120 eur, a to od nariadenia neodkladného opatrenia do právoplatného rozhodnutia v konaní sp. zn. 15P/75/2023.

5. Matka vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Zotrvala na všetkých skutočnostiach a tvrdeniach obsiahnutých v jej predchádzajúcich písomných podaniach.

6. Dovolateľ v reakcii na podanie matky uviedol, že jej vyjadrenia sa opierajú iba o subjektívne, ničím nepodložené tvrdenia. Nie sú mu zrejmé dôvody, pre ktoré odvolací súd rozhodol, že dieťa má byť zverené do osobnej starostlivosti matky. Vo vzťahu k trovám konania uviedol, že neexistuje dôvod, pre ktorý by mali byť trovy matke priznané. Zotrval na názore, že rozhodnutie porušuje právnu istotu účastníkov, ich právo na spravodlivý proces a nie je preskúmateľné.

7. Kolízny opatrovník, Krajská prokuratúra v Prešove a Úrad komisára pre deti vyjadrenie k dovolaniu nepodali.

8. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa od 01. júla 2016 riadia ustanoveniami CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v § 76 až § 77a obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania v posudzovanej veci; prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania (otec) zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

10. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

11. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a) až f) CSP. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristúpi len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP

irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

13. Z rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (napr. R 21/2018) vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“ a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP, je také, ktoré konzumuje vec samu. Ide o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, že budú po ich vydaní dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samu sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

14. V posudzovanom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie v priebehu odvolacieho konania. Dovolací súd preto skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Dospel k záveru, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná, nakoľko sa nejedná o takýto typ rozhodnutia odvolacieho súdu. Zo samotného znenia výroku III. uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/75/2023, t. j. ide o dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania na čas do právoplatného skončenia s vecou bezprostredne súvisiaceho konania. Dovolací súd poukazuje aj na bod 36 uznesenia odvolacieho súdu, kde sám odvolací súd uviedol, že ide o neodkladné opatrenie vydané v rámci konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, a teda toto neodkladné opatrenie je účinné do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp. zn. 15P/75/2023. Dovolací súd konštatuje, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu tak nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Až súdne rozhodnutie vydané v riadnom mimosporovom konaní na základe vykonaného dokazovania, zistenia skutočného stavu veci (čl. 6 a § 35 CMP) a posúdenia najlepšieho záujmu dieťaťa je tým, ktoré upravuje pomery účastníkov končeným a meritórnym spôsobom.

15. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

16. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd nerozhodoval, nakoľko o ňom rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.